C/2026/1523

15.4.2026

P10_TA(2025)0222

Geneetiliselt muundatud mais DP51291

Euroopa Parlamendi 8. oktoobri 2025. aasta resolutsioon komisjoni 22. septembri 2025. aasta rakendusotsuse (EL) 2025/1898 kohta, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud maisi DP51291 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (2025/2807(RSP))

(C/2026/1523)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 22. septembri 2025. aasta rakendusotsust (EL) 2025/1898, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud maisi DP51291 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ([2]), eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,

— võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees 13. juunil 2025 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning 15. juulil 2025 apellatsioonikomitees toimunud hääletust, mille tulemusel samuti arvamust ei esitatud,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes) ([3]) artiklit 11,

— võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 2. oktoobril 2024. aastal vastu võetud ja 11. novembril 2024. aastal avaldatud arvamust ([4]),

([1]) ELT L, 2025/1898, 23.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1898/oj.
([2]) ELT L 268, 18.10.2003, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
([3]) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.
([4]) EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni teaduslik arvamus geneetiliselt muundatud maisi DP51291 hindamise kohta (taotlus GMFF-2021-0071). EFSA Journal 2024;22(11):9059; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9059.

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide (GMOd) kasutamiseks lubade andmisele ([5]),

— võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõikeid 2 ja 3,

— võttes arvesse keskkonna-, kliima- ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

A. arvestades, et 27. jaanuaril 2023 esitas Belgias asuv äriühing Corteva Agriscience Belgium B.V. Ameerika Ühendriikides asuva äriühingu Corteva Agriscience LLC nimel Madalmaade pädevale asutusele taotluse geneetiliselt muundatud maisi DP51291 (edaspidi „geneetiliselt muundatud mais“) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud toidu, toidu koostisosade ja sööda turule laskmiseks;

([5]) Parlament võttis kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni ja üheksandal ametiajal 38 resolutsiooni, milles vaidlustati GMOde kasutamiseks lubade andmine. Lisaks sellele on Euroopa Parlament kümnendal ametiajal vastu võtnud järgmised resolutsioonid:

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2628 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2627 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud puuvilla COT102 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2629 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ja selle kaheksat alakombinatsiooni sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1828 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 sisaldava, sellest koosneva ja sellest valmistatud toidu ja sööda turuleviimise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/1207 (ELT C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1822 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP915635 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1826 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP23211 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2618 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP202216 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).

— Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 94804 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).

— Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP910521 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2246, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).

— Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 95275 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2247, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).

— Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (P10_TA(2025)0106).

B. arvestades, et geneetiliselt muundatud mais toodab toksiini IPD072Aa, mis kaitseb maisi juureussi eest, fosfinotritsiinatsetüültransferaasi (PAT) valku, mis annab vastupidavuse glufosinaati sisaldavate herbitsiidide suhtes ja PMI-valku kui valitavat markerit;

C. arvestades, et glufosinaat, mida käsitatakse täiendava herbitsiidina, on klassifitseeritud 1B kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks ja seetõttu kehtivad selle suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 ([6]) sätestatud piirkriteeriumid; arvestades, et glufosinaat oli liidus kasutamiseks heaks kiidetud ajavahemikuks, mis lõppes 31. juulil 2018;

D. arvestades, et IPD072Aa on insektitsiidne toksiin, mis on toodetud bakteri *Pseudomonas chlororaphis* abil ja mille kavandatud eesmärk on võidelda maisi juureussi vastu;

Kompleksne geenitehnoloogia

E. arvestades, et mais DP51291 töötati välja kompleksse ja mitmeastmelise geenitehnoloogia abil, mis hõlmas genoomilise n-ö maandumispinna loomist, millele järgnes mikroraketiga pommitamine viie plasmiidi abil ning seejärel *Agrobacterium tumefaciens*`i vahendatud ekspressioonikassettide sisestamine maandumispinnale;

F. arvestades, et see geneetilise muundamise protsess tõi kaasa 113 maisi genoomse DNA baaspaari eemaldamise, mis ilmnes bioinformaatika analüüsist, ning selle tulemusena tekkis mitu uudset avatud lugemisraami, mis osutavad muundamismenetlusest tulenevatele võimalikele genoomilistele häiretele; arvestades, et viiel neist avatud lugemisraamist oli tuntud allergeenide järjestus üle 35 %, mis ületas allergeensuse hindamisel tavaliselt kasutatavat künnist ([7]);

Põllumajandustavasid ja keskkonnategureid käsitlevate andmete puudumine

G. arvestades, et komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 503/2013 ([8]) kohaselt tuleb hinnata, kas eeldatavad põllumajandustavad mõjutavad uuritud lõpp-produktide tulemust; arvestades, et rakendusmääruse kohaselt on see eriti oluline herbitsiiditolerantsete taimede puhul;

H. arvestades, et keskkonna stressitegurid, nagu põud või äärmuslikud temperatuurid, võivad uutes DNA järjestustes põhjustada ootamatuid geenide avaldumise mustreid ([9]);

I. arvestades, et geneetiliselt muundatud maisi koostise ja fenotüübilise analüüsi toetamiseks kasutatud välikatsed viidi läbi ühel kasvuperioodil (2021. aastal) Ameerika Ühendriikides ja Kanadas ilmastikutingimustes, mis ei kajasta piisavalt maisikasvatuspiirkondade mitmekesisust, eelkõige sellistes riikides nagu Brasiilia;

J. arvestades, et mõnes katsekohas teatati äärmuslikest ilmastikunähtustest; arvestades, et käimasolevatest kliimamuutustest mõjutatud tulevaste tingimuste hindamiseks ei ole läbi viidud eriuurimisi;

K. arvestades, et vastavalt EFSA soovitustele külvati glufosinaati välikatsete ajal ainult üks kord; arvestades, et tegelikes põllumajandustavades on herbitsiidide kasutamise määrad ja sagedus sageli piirkonniti väga erinevad ning võivad hõlmata suuremat või korduvat kasutamist, mis tähendab, et välikatsete andmed ei pruugi piisavalt kajastada kõiki keskkonna- ja põllumajandustingimusi, milles geneetiliselt muundatud maisi tõenäoliselt kasvatatakse või imporditakse;

Glufosinaadi hindamise puudumine

L. arvestades, et glufosinaati seostatakse märkimisväärsete ohtudega bioloogilisele mitmekesisusele, toksilisusele ja ökosüsteemi pikaajalisele tervisele;

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

([7]) https://www.testbiotech.org/wp-content/uploads/2024/12/Testbiotech_comment_maize_DP51291.pdf

([8]) Komisjoni 3. aprilli 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 503/2013, mis käsitleb loa taotlemist geneetiliselt muundatud toidule ja söödale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 641/2004 ja (EÜ) nr 1981/2006 (ELT L 157, 8.6.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

([9]) Trtikova, M., Wikmark O. G., Zemp, N., Widmer, A., Hilbeck, A., (2015) „Transgene Expression and Bt Protein Content in Transgenic Bt Maize (MON810) under Optimal and Stressful Environmental Conditions“, PLoS ONE 10(4): e0123011, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0123011.

M. arvestades, et valdavat osa geneetiliselt muundatud kultuuridest on geneetiliselt muundatud nii, et need on tolerantsed vähemalt veel ühe herbitsiidi suhtes, mida saab kasutada kogu geneetiliselt muundatud kultuuri kasvatamise ajal, ilma et taimed sureks, nagu juhtuks herbitsiidide suhtes mittetolerantsete kultuuride puhul; arvestades, et mitu uuringut näitab, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride kasvatamise tõttu hakatakse rohkem kasutama lisaherbitsiide, seda peamiselt herbitsiiditolerantse umbrohu tekke tõttu ([10]);

N. arvestades, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride puhul sõltuvad põllumajandustootjad umbrohutõrjesüsteemist, mis põhineb suures osas või täielikult herbitsiididel, nõudes neilt geneetiliselt muundatud seemnete eest lisatasu, mis on õigustatud ainult siis, kui selliseid seemneid ostvad põllumajandustootjad kasutavad ka lisaherbitsiide; arvestades, et geneetiliselt muundatud kultuure kasvatavate põllumajandusettevõtjate suurem sõltuvus lisaherbitsiididest kiirendab nende herbitsiidide suhtes resistentse umbrohu teket ja levikut ning suurendab seega veelgi vajadust herbitsiidide kasutamise järele, tekitades nõiaringi, kus nendest loobuda on keeruline;

O. arvestades, et seega suureneb herbitsiidide liigsest kasutamisest tingitud kahjulik mõju mulla seisundile, vee kvaliteedile ning maapealsele ja -alusele elurikkusele, samuti suureneb inimeste ja loomade kokkupuude nendega, võimalik et ka toidus ja söödas leiduvate herbitsiidijääkide suurenemise tõttu;

P. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimede herbitsiidijääkide ja neis leitud metaboliitide hindamist ei loeta EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni (edaspidi „EFSA GMO komisjon“) pädevusse kuuluvaks ning seetõttu ei ole seda GMOde loamenetluse osana ette võetud;

Lahendamata küsimused toksiini IPD072Aa kohta

Q. arvestades, et rakendusmääruses (EL) nr 503/2013 nõutakse toksikoloogilist hindamist, et tõendada, et geneetilise muundamise kavandatud mõju ei avalda kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele;

R. arvestades, et IPD072Aa on uus valk, mis tähendab, et selle kasutamine põllumajanduses ja toiduahelasse toomine ei saa täielikult tugineda varem saadud kogemustele;

S. arvestades, et erinevustest hoolimata näitavad IPD072Aa ja Bt-toksiinide vahelised sarnasused vajadust neid riskihindamise protsessis hoolikalt kaaluda; arvestades, et mitmed uuringud on näidanud, et Bt-toksiinid võivad põhjustada immuunsusega seotud kõrvalnähte, sealhulgas võimalikke adjuvandi omadusi ([11]), mis tähendab, et need võivad suurendada teiste valkude allergeensust, millega nad kokku puutuvad;

T. arvestades, et ühes teadusuuringus leiti, et Bt-toksiinide toksilisust võib suurendada ka koostoime herbitsiidide pihustamise jääkidega ning et on vaja lisauuringuid nn mitmekordse transformatsiooni kombineeritud mõju kohta (geneetiliselt muundatud põllukultuurid, mis on muudetud herbitsiiditaluvaks ja Bt-toksiinide näol insektitsiide tekitavaks) ([12]); arvestades, et herbitsiidijääkide ja nende metaboliitide ning Bt-toksiinide võimaliku koostoime hindamist ei peeta siiski EFSA GMO-komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu seda riskihindamise raames ei hinnata;

U. arvestades, et IPD072Aa toksilisuse hindamisel ei võeta arvesse võimalikku sünergilist või kumulatiivset mõju, mis tuleneb koostoimest taimsete metaboliitide või herbitsiidijääkidega;

V. arvestades, et ei ole esitatud andmeid IPD072Aa akumuleerumise kohta toiduvõrgustikes, selle leviku kohta keskkonnas, eelkõige reovee ja sõnniku kaudu pinnasesse ja veeökosüsteemidesse, ega selle mõju kohta mittesihtorganismidele;

([10]) Vt näiteks Schulz, R., Bub, S., Petschick, L. L., Stehle, S., Wolfram, J. (2021) „Applied pesticide toxicity shifts toward plants and invertebrates, even in GM crops“, Science 372(6537), lk 81–84, https://doi.org/10.1126/science.abe1148; Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Environmental Management, jaanuar 2016; 57(1), lk 31–48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738; ja Benbrook, C.M. „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“, Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, kd 24(24), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

([11]) Ülevaate saamiseks vt Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L. „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“, Journal of Applied Toxicology, mai 2016, 36(5), lk 630–648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252.

([12]) Bøhn, T., Macagnan Rover, C., Semenchuk, P. R., „*Daphnia magna* negative affected by chronic exposure to cleanified Cry-toxins“, Food and Chemical Toxicology, mai 2016, köide 91, lk 130–140 https://doi.org/10.1016/j.fct.2016.03.009.

W. arvestades, et Hispaanias ja Prantsusmaal teatatud võimalik geenivool looduslikele sugulasliikidele, nagu teosinte, tekitab muret transgeeni püsimise pärast keskkonnas ja selle võimalike ökoloogiliste tagajärgede pärast ([13]);

X. arvestades, et rakendusmääruses (EL) nr 503/2013 sätestatud seirenõudeid ei ole piisavalt jõustatud ning Corteva Agriscience LLC esitatud andmeid ei ole sõltumatult kontrollitud;

Võrdsete võimaluste tagamine kogu maailmas ja liidu rahvusvaheliste kohustuste täitmine

Y. arvestades, et geneetiliselt muundatud maisi ei ole liidus lubatud kasvatada; arvestades, et komisjoni rakendusotsuse (EL) 2025/1898 vastuvõtmine võimaldab liitu importimist, mis ei vasta liidu põllumajandustootjate järgitavatele standarditele, seades nad seeläbi ebasoodsasse konkurentsiolukorda;

Z. arvestades, et ELi põllumajanduse tulevikku käsitleva strateegilise dialoogi ([14]) järeldustes kutsutakse komisjoni üles uuesti hindama oma lähenemisviisi põllumajanduslike toiduainete impordi ja ekspordi turulepääsule, võttes arvesse liidu ja selle kaubanduspartnerite lahknevate standardite probleemi; arvestades, et ülemaailmselt õiglasemad kaubandussuhted, mis on kooskõlas tervisliku keskkonna eesmärkidega, olid 2023. ja 2024. aasta meeleavaldustel üks põllumajandustootjate peamisi nõudmisi;

AA. arvestades, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) õigusega toidule tegeleva eriraportööri 2017. aasta aruandes leiti, et eelkõige arengumaades on ohtlikel pestitsiididel tervisele laastav mõju ([15]); arvestades, et ÜRO kestliku arengu eesmärgi 3.9 abil soovitakse 2030. aastaks oluliselt vähendada surmade ja haiguste arvu, mille on põhjustanud ohtlikud kemikaalid ning õhu, vee ja pinnase reostus ja saastumine ([16]);

AB. arvestades, et 2022. aasta detsembris lepiti ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgul kokku Kunmingi-Montreali üleilmses elurikkuse raamistikus, mis sisaldab üleilmset eesmärki vähendada taimekaitsevahenditest tulenevaid ohte 2030. aastaks vähemalt 50 % ([17]);

AC. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toit ega sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ning nõutakse, et komisjon võtaks oma otsuse koostamisel arvesse kõiki liidu õigusaktide asjakohaseid sätteid ning teisi kõnealuse küsimusega seotud õiguspäraseid tegureid; arvestades, et sellised õiguspärased tegurid peaksid hõlmama liidu kohustusi, mis tulenevad ÜRO kestliku arengu eesmärkidest ja ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist;

Imporditud söödast sõltuvuse vähendamine

AD. arvestades, et üks COVID-19 kriisist ja Ukrainas ikka veel jätkuvast sõjast saadud õppetund on, et liit peab lõpetama sõltuvuse mõnest kriitilise tähtsusega materjalist; arvestades, et missioonikirjas volinikukandidaadile Christophe Hansenile palub komisjoni president Ursula von der Leyen tal uurida võimalusi kriitilise tähtsusega kaupade impordi vähendamiseks ([18]);

Ebademokraatlik otsustamine

AE. arvestades, et Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu toiduks ja söödaks mõeldud GMOde turule laskmisele (33 resolutsiooni) ning GMOde kasvatamisele liidus (kolm resolutsiooni); arvestades, et üheksandal ametiajal võttis Euroopa Parlament vastu 38 resolutsiooni GMOde turuleviimise vastu ning oma praegusel, kümnendal ametiajal on ta juba võtnud vastu 11 resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu GMOde turuleviimisele;

AF. arvestades, et kuigi komisjon tunnistab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja Euroopa Parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski GMOdele lubade andmist;

AG. arvestades, et selleks, et komisjon saaks keelduda GMOdele loa andmisest, kui apellatsioonikomitees ei ole saavutatud selle toetuseks liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, ei ole vaja õigusakte muuta ([19]);

([13]) Trtikova, M., Lohn, A., Binimelis, R., Chapela, I., Oehen, B., Zemp, N., Widmer, A., Hilbeck, A., (2017), „Teosinte in Europe – Searching for the Origin of a Novel Weed", Scientific Reports, 7:1560, https://doi.org/10.1038/s41598-017-01478-w.

([14]) „Strateegiline dialoog ELi põllumajanduse tuleviku üle – põllumajanduse ja toidu ühine väljavaade Euroopas", september 2024, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

([15]) https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food

([16]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/

([17]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/ip_22_7834

([18]) https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en

([19]) Määruse (EL) nr 182/2011 artikli 6 lõike 3 kohaselt võib komisjon loa anda, kuid ei pea seda tegema, kui apellatsioonikomitees ei ole selle toetuseks saavutatud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust.

AH. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees 13. juunil 2025 toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab seda, et loa andmise ettepanek ei saanud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust ([20]); arvestades, et arvamust ei esitatud ka 15. juulil 2025 apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel;

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsus (EL) 2025/1898 ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisvolitusi;

2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsus (EL) 2025/1898 on vastuolus liidu õigusega, sest see ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 ([21]) sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu ning keskkonna ja tarbijate huvide kaitse kõrge taseme tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega ning tagada samal ajal ka siseturu tõrgeteta toimimine;

3. palub komisjonil oma rakendusotsus (EL) 2025/1898 kehtetuks tunnistada ja esitada komiteele uue eelnõu;

4. kutsub komisjoni üles tagama vabakaubanduslepingute üle peetavatel läbirääkimistel liidu ja tema partnerite standardite lähendamine, et järgida liidu ohutusstandardeid;

5. kutsub komisjoni üles terviseühtsuse põhimõtte kohaselt keelduma geneetiliselt muundatud maisile luba andmast, kuna see suurendab ohtu bioloogilisele mitmekesisusele, toiduohutusele ja töötajate tervisele;

6. eeldab, et komisjon täidab kiiremas korras oma kohustuse ([22]) esitada ettepanek tagamaks, et liidus keelatud ohtlikke kemikaale ei toodeta ekspordiks;

7. väljendab heameelt selle üle, et komisjon tunnistas lõpuks oma 11. septembri 2020. aasta kirjas parlamendiliikmetele, et GMOde lubamise otsuste tegemisel on vaja arvesse võtta kestlikkust ([23]); väljendab siiski sügavat pettumust, et komisjon on pärast seda jätkanud GMOde liitu importimiseks lubade andmist, hoolimata Euroopa Parlamendi püsivast vastuseisust ja asjaolust, et enamik liikmesriike hääletab selle vastu;

8. nõuab veel kord tungivalt, et komisjon võtaks arvesse liidu kohustusi, mis tulenevad sellistest rahvusvahelistest kokkulepetest nagu Pariisi kliimakokkulepe, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioon ja ÜRO kestliku arengu eesmärgid; kordab oma nõudmist lisada rakendusaktide eelnõudele seletuskiri, milles selgitatakse, kuidas nendega järgitakse kahju mittetekitamise põhimõtet ([24]);

9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

([20]) https://food.ec.europa.eu/document/download/ee1a5aed-5303-4c32-bb59-813143a1df47_en?filename=sc_modif-genet_20250613_sum.pdf

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

([22]) Nagu on kirjeldatud komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatise „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas.“ lisas, COM(2020)0667, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM%3A2020%3A667%3AFIN#document2.

([23]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

([24]) Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (ELT C 270, 7.7.2021, lk 2), punkt 102.